

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/146/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5310206820
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5310206820.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľky U. X., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXXX/X, Č., zast. JUDr. Rudolfom Blendovským, advokátom so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci Žilina, proti odporkyni T. A., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, zast. JUDr. Milanom Vysockým, advokátom so sídlom Horná 116, Čadca, v konaní o neplatnosť kúpnej zmluvy takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a .**

II. Navrhovateľka je **p o v i n n á** nahradiť odporkyni trovy konania vo výške 616,74 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu odporkyne JUDr. Milana Vysockého, advokáta, AK Čadca, Horná 116.

III. Odporkyni T. A., nar. X.X.XXXX, C. XXX **p r i z n á v a** oslobodenie od súdneho poplatku za návrh, odvolanie v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 13.9.2010 podala navrhovateľka návrh, v ktorom žiadala určiť neplatnosť kúpnej zmluvy N 22/2010 (Nz 4883/2010) zo dňa 15.2.2010, vklad vlastníckeho práva povolený pod V 348/2010 dňa 31.3.2010. Kúpna zmluva, ktorej neplatnosť žiadala navrhovateľka určiť, sa viazala k bytu č. XX, X. poschodie, bytový dom č. XXXX, Č., O. R. a k spoluvlastníckemu podielu 1/24 na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a pozemku CKN XXX - zastavaná plocha, nádvorie o výmere 310 m², zapísané na LV č. XXXX kat. úz. Č.. Kúpna cena k bytu bola dohodnutá vo výške 5666 €. Bolo dohodnuté, že odporkyňa poskytne bezplatné právo bývania a užívania bytu po dobu 6 mesiacov od účinnosti zmluvy. Odporkyňa mala za navrhovateľku uhradiť nedoplatky vo výške 2333 € - nedoplatky spojené s užívaním bytu, pohľadávku úverovej spoločnosti TOMA, ktorá bola zabezpečená záložným právom a zvyšnú časť kúpnej ceny 3333 € mala odporkyňa zaplatiť navrhovateľke v hotovosti. Tvrdenia navrhovateľky boli v tej rovine, že doteraz doplatok kúpnej ceny nedoplatila. Bolo dohodnuté, že pokiaľ navrhovateľka vráti odporkyni finančné prostriedky, ktoré namiesto nej zaplatila, odporkyňa spätne byt prevedie na navrhovateľku. Odporkyňa záväzok zo zmluvy doplatiť nedoplatky nesplnila. Navrhovateľka za byt riadne platí. Odporkyňa využila tieseň navrhovateľky a nedostatok skúseností a uzavretá kúpna zmluva je v rozpore s dobrými mravmi, je absolútne neplatná.

Dňa 1.12.2011 (čl. 161) žiadala navrhovateľka pripustiť zmenu návrhu tak, že navrhovateľka je vlastníčkou sporného bytu, pretože odstúpila od kúpnej zmluvy dňa 18.11.2011 (čl. 162). Súd zmenu návrhu nepripustil (čl. 174), pretože výsledky doterajšieho dokazovania nemohli byť podkladom pre rozhodnutie o zmenenom návrhu (§ 95 ods. 1, 2 OSP), pretože od 13.9.2010 do 1.12.2011 boli produkované tvrdenia a dôkazy k prvému rozsudovému návrhu. K zmene pôvodných tvrdení, ktoré

tvorili podklad prvého návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu, nedošlo. Navrhovateľka teda žiadala pripustiť zmenu rozsudového návrhu na základe pôvodných tvrdení, ktoré sa viazali k určaniu neplatnosti právneho úkonu. V procesnom návrhu zmenila len rozsudový návrh, nezmenila aj rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy. Z uvedených dôvodov zmena rozsudového návrhu pripustená nebola. Ďalším dôvodom, pre ktorý zmena rozsudového návrhu nemohla byť pripustená, je skutočnosť, že v prípade platnosti odstúpenia by súd musel aplikovať ustanovenie § 451 ods. 2 a § 457 Občianskeho zákonníka. Ide o synalagmatický záväzok, ktorý sa musí prejavíť aj v rozsudovom návrhu. Navrhovateľka mohla žiadať vydanie vlastníckeho práva len oproti vydaniu protiplnenia, ktoré sama prijala. Takto rozsudový návrh neznal, ide o otázku hmotného práva, kde súd nemá poučovaciu povinnosť podľa § 43 ods. 1, 2 OSP, preto nemohol pripustiť takúto zmenu návrhu a konať o takomto návrhu. Podrobne je táto otázka rozvedená v ďalšej časti odôvodnenia rozsudku.

Z podania zo dňa 1.12.2011 (čl. 162) však vyplýva, že navrhovateľka poukazuje aj na to, že kúpna cena bola dohodnutá ako nepomerná k tržnej cene bytu (33 000 €). Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 5666 €, z toho bola vyplatená suma 2333 € na nedoplatky a rozdiel 3333 € mal byť vyplatený navrhovateľke v hotovosti.

Na pojednávaní dňa 24.1.2013 právny zástupca navrhovateľky doplnil pôvodné tvrdenia v tom duchu, že právny úkon je fingovaným právnym úkonom, pretože v skutočnosti prejavom vôle navrhovateľky a odporkyne bolo uzavrieť zmluvu o pôžičke a nie kúpnu zmluvu. Taktiež právny zástupca uviedol, že navrhovateľka konala v omyle, a preto je tento právny úkon neplatný. Mal za to, že ide o neplatnosť právneho úkonu podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Omyl je podstatný, skrytý, účastník konania konajúci v omyle (navrhovateľka) o ňom nevedela a druhý účastník (odporkyňa) spôsobila omyl priamo, úmyselne, alebo aj neúmyselne, ale musela o ňom vedieť. Omyl v tomto prípade spočíval v tom, že navrhovateľka v skutočnosti chcela uzavrieť zmluvu o pôžičke, len vo formálnej rovine má právny úkon formu kúpnej zmluvy, ide o fingovaný právny úkon. Dôkazom toho je, že nesporne bolo preukázané, že má odporkyňa späť vrátiť byt oproti vráteniu dlhu zo strany navrhovateľky. Odporkyňa však sumu, ktorú mala vrátiť navrhovateľka, neustále navyšovala. Okrem toho navrhovateľka chcela platiť (čo chcela preukázať výsluchom svedkyne L. Š.Á., Q. XXX), odporkyňa nemala záujem o platbu, len o byt. Tým bola taktiež uvedená do omylu, pretože ani odporkyňa jej nezaplatila doplatok kúpnej ceny za byt. Omyl videla navrhovateľka aj v tom (R NS ČR zo dňa 21.8.2000 sp. zn. 22Cdo/2506/1999), že uviedla navrhovateľku do omylu, keď tvrdila, že je solventná, je schopná doplatiť rozdiel kúpnej ceny a tento rozdiel nedoplatila. Ide o relatívnu neplatnosť, ktorej sa navrhovateľka dovolala, teda je tu daný dôvod neplatnosti právneho úkonu. Ďalším omylom je to, že 6 mesiacov mala bývať navrhovateľka v byte bezplatne, pričom odporkyňa požadovala a navrhovateľka platila platby. Omyl navrhovateľky spočíval aj v cene bytu. Podľa potvrdenia realitnej kancelárie sa byty v rokoch 2010, totožné s bytom navrhovateľky, predávali za cenu približne 28 000 - 30 000 €.

Odporkyňa uviedla, že iniciátorom uzavretia zmluvy nebola odporkyňa, ale navrhovateľka, preto nemohla byť uzavretá pod nátlakom. Ako dôkaz pripojila listy navrhovateľky. Odporkyňa býva v C., preto nemala skutočný záujem o byt na bývanie pre seba v lokalite Č.. Chcela pomôcť navrhovateľke ako vzdialenej príbuznej. Navrhovateľka mala dlhy a hrozilo jej, že o byt príde. Preto odporkyňa vyplatila za navrhovateľku dlžoby, a keďže navrhovateľka nevlastnila žiadny iný majetok, dohodli sa, že návratnosť svojich investícií zabezpečí odporkyňa prevodom bytu na odporkyňu. Bolo však dohodnuté, že navrhovateľka sa zamestná, vráti dlh a odporkyňa urobí spätný zmluvný prevod sporného bytu. Navrhovateľka sa však svojou vinou dlhodobo odmieta zamestnať, nevrátila dlh, ale núti odporkyňu, aby jej vrátila byt. Odporkyňa je vlastníčkou bytu, ale navrhovateľka vymenila zámok, znemožnila vlastníčke disponovať s bytom, byt dlhodobo užíva, pričom dlhy platí odporkyňa. Navrhovateľka núti odporkyňu, aby si namiesto peňazí vzala pozemok z dedičstva, ktorý ešte ani nezdedila, je nevysporiadaný a nie je ani zrejmé, či jeho predajná cena by zodpovedala dlhu navrhovateľky voči odporkyni. Preto s tým odporkyňa nesúhlasí. Ak má pozemok takú cenu, ako uvádza navrhovateľka, mohla ho sama predať a dať odporkyni peniaze. Kúpnu cenu navrhovateľka od odporkyne nechcela, lebo by ju minula, chcela ísť pracovať do Španielska. Tým, že navrhovateľka odstúpila od zmluvy, potvrdila jej platnosť, pretože odstúpiť možno len od platného právneho úkonu. Navrhovateľka v čase odstúpenia považovala úkon za platný, jej dodatočné tvrdenia o neplatnosti právneho úkonu sú účelové. V byte bývala navrhovateľka bezplatne. To, že platila nejaké poplatky, neznamená, že platila aj nájomné, na ktoré mala odporkyňa ako vlastníčka nárok. Navrhovateľka dlhodobo býva v byte, ktorý vlastnícky patrí odporkyni. Do omylu navrhovateľku neuviedla, nikdy jej pôžičku nesľubovala. V byte odporkyne býva napriek tomu, že jej bol zrušený

trvalý pobyt. Navrhovateľka vymenila zámok, vlastníčku bytu nevpustí do bytu. Iniciátorom uzavretia kúpnej zmluvy bola navrhovateľka, nie odporkyňa. Na strane navrhovateľky nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Mala žiadať určiť, že je vlastníčkou sporného bytu. Otázka neplatnosti právneho úkonu mala byť posúdená len prejudiciálne. Nebola uvedená do omylu žiadnym spôsobom. Čo do nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení poukázal právny zástupca odporkyne na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 2.4.2011 22Cdo/2147/99 (čl. 121).

Uznesením č. konania 4C/146/2010-35 zo dňa 20.9.2010 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, pretože nemal osvedčenú naliehavosť predbežnej úpravy. Navrhovateľka neosvedčila, že odporkyňa chce s bytom disponovať. Uplatnené právo nezodpovedalo navrhovanému predbežnému opatreniu, pretože odporkyňa je vlastníčkou bytu, právo dispozície jej vyplýva priamo zo zákona a nemožno jej ho zakázať.

Uznesením Krajského súdu v Žiline číslo konania 7Co/60/2011-88 zo dňa 31.3.2011 Krajský súd v Žiline potvrdil uznesenie Okresného súdu v Čadci. Konštatoval, že navrhovateľka súdu neprekázala, že sumu, ktorá bola predmetom dohody s odporkyňou, odporkyni vrátila a v príčinnej súvislosti s tým nemieni splniť svoj záväzok. Z listov navrhovateľky mal odvolací súd preukázané, že odporkyňa navrhovateľku vyzývala, aby sa konečne zamestnala, lebo inak by bolo potrebné s bytom niečo robiť - prenajať, predať, zaplatiť dlh za vodu.

Uznesením číslo konania 4C/146/2010-174 zo dňa 23.1.2012 Okresný súd v Čadci rozhodol o druhom návrhu navrhovateľky na vydanie predbežného opatrenia. Žiadala, aby sa odporkyňa zdržala uplatnenia práva na vypratanie nehnuteľnosti - sporného bytu. Návrh súd zamietol. Mal zato, že odporkyňa ako vlastníčka má právo byť užívať, navrhovateľka obmedzuje právo vlastníka a nie opačne. Neosvedčila právo, ktoré má byť predbežným opatrením zabezpečené - neosvedčila neplatnosť kúpnej zmluvy.

Krajský súd v Žiline uznesením číslo konania 9Co/105/2012-236 zo dňa 29.3.2012 zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že odporkyňa sa má zdržať uplatnenia práva na vypratanie nehnuteľnosti do právoplatného ukončenia veci 4C/146/2010. Rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tak, že až v konečnom rozhodnutí bude rozhodnuté, či je zmluva platná alebo neplatná. Odporkyňa týmto bytom neriešila svoju bytovú situáciu. Navrhovateľka sa podieľala na platbách.

Súd opakovane na žiadosť a so súhlasom účastníka konania podľa § 110, 111 OSP prerušil konanie (čl. 58, čl. 149). Na návrh na pokračovanie v konaní (čl. 161) súd zrušil uznesenie o prerušení konania a pokračoval v konaní (čl. 174). Závažným dôvodom bolo tvrdenie navrhovateľky, že je ohrozené jej právo bývania. Počas prerušenia konania nedošlo k pokonaniu účastníkov konania.

S predmetom sporu súvisí aj trestné konanie (úradný záznam súdu zo spisu 1T/61/2011 na čl. 191 a nasledujúce spisu). Bol vydaný trestný rozkaz 1T/61/2011-67 zo dňa 19.5.2011, že navrhovateľka je vinná, pretože od 1.10.2010 doteraz protiprávne užíva byt odporkyne. Proti trestnému rozkazu bol podaný odpor. Zápisnice z hlavného pojednávania sú na čl. 192, 194 spisu. Z týchto dôkazov vo veci 1T/61/2011 je zrejmé, že trestné konanie vo veci 1T/61/2011 bolo prerušené do právoplatného ukončenia sporu vo veci 4C/146/2010. (Spis 1T/61/2011, vrátane fotokópii a úradného záznamu z trestného spisu, vrátane výpovedí navrhovateľky, odporkyne, pána O. bol podrobne oboznámený na pojednávaní dňa 22.9.2011 (čl. 122 rub spisu), opakovane boli oboznámené len podstatné časti dňa 24.1.2013).

Súd vykonal dokazovanie dôkazmi - oboznámil návrh čl. 1, 2, listy navrhovateľky čl. 3 - 5, potvrdenie o zaplatení dlhu, vyjadrenie čl. 6, OSBD vyúčtovanie čl. 7, 8, 9, doklady navrhovateľky o platbách čl. 10 - 14, výpis z LV č. XXXX čl. 15, č. XXXX čl. 22, ktoré právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní predložil v aktuálnom vydaní, prílohová obálka čl. 27, kde je notárska zápisnica, návrh na vklad, 3-krát fotokópie listov navrhovateľky, podrobné procesné poučenia súdu čl. 29 - 33, uznesenie o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie čl. 35, odvolanie čl. 37, list odporkyne navrhovateľke čl. 38, žiadosť o uvoľnenie bytu čl. 40, predpis mesačnej zálohovej platby čl. 41, podanie právneho zástupcu odporkyne čl. 43, účtovné doklady čl. 46 - 51, zápisnica zo dňa 14.10.2010 čl. 55, uznesenie o prerušení konania čl. 58, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2010, pokus o zmier čl. 60, oznámenie navrhovateľky čl. 63, list odporkyne čl. 64, podanie právneho zástupcu odporkyne čl. 71, návrh navrhovateľky na pokračovanie v konaní čl. 72, 73, uznesenie o nepriznaní oslobodenia navrhovateľke čl. 77, odvolanie

čl. 78, potvrdenie OSBD, že na byte neevidujú žiadnu podlžnosť 15.10.2010 čl. 79, vyjadrenie sociálnej poisťovne, predkladacia správa čl. 81, rozhodnutie centra právnej pomoci, kde bol priznaný nárok navrhovateľke na poskytnutie právnej pomoci a kde centrum právnej pomoci určilo právnik centra právnej pomoci, na čl. 86 spisu bolo udelené plnomocenstvo, uznesenie čl. 88, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie, ktorým súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, uznesenie čl. 92, ktorým krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu, pokiaľ ide o súdny poplatok za odvolanie a čl. 94, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, listy navrhovateľky doručené odporkyňou, ktorými odporkyňa preukazuje, že sama navrhovala predaj bytu od čl. 101 až po čl. 108 spisu, návrh na pokračovanie v konaní čl. 109, návrh na vydanie predbežného opatrenia čl. 110, zápisnica o pojednávaní zo dňa 22.9.2011 čl. 120, zrušenie trvalého pobytu navrhovateľke čl. 126, pripojené listinné dôkazy čl. 127 - 134, listy navrhovateľky čl. 135 - 139, žiadosť o výmaz záložného práva, potvrdenie o zaplatení dlhu Toma úverová leasingová, a.s., čl. 141, 142, rozhodnutie H. Ú. Č., P. O., spáchanie skutku nebolo preukázané, konanie zastavené, listinný dôkaz čl. 146, žiadosť odporkyne čl. 147, uznesenie o prerušení konania zo dňa 28.11.2011, právoplatné dňa 9.12.2011, podanie odporkyne čl. 151, navrhovateľky čl. 152, podanie sociálnej poisťovne čl. 154, návrh na pokračovanie v konaní právnej zástupkyne navrhovateľky čl. 161, zmena návrhu na čl. 161 rub na určenie, že navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX na X. poschodí, odstúpenie od zmluvy navrhovateľky čl. 162, poučenie súdu pre obidvoch právnych zástupcov, že ich zastúpené konajú mimo právnych zástupcov, čo sťažuje postup konania súdu čl. 160, 168, vyjadrenie právnych zástupcov čl. 170 a 171, z ktorých je zrejmé, že zastúpených poučili, že sú povinní komunikovať len prostredníctvom zástupcu, uznesenie čl. 174 spisu, ktorým bolo zrušené uznesenie o prerušení konania na čl. 149 a pokračované v konaní, ktorým zmena návrhu pripustená nebola a ktorým bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý, čl. 176 predvolanie na pojednávanie 28.2.2012, kedy už v tento deň 23.1.2012 žiadala sudkyňa predložiť vyjadrenia realitnej kancelárie, internet o tržných cenách, konštatuje, že takéto potvrdenie bolo predložené až na dnešnom pojednávaní, odvolanie čl. 179 voči výroku III, doklady o situácii sociálnej navrhovateľky čl. 182 - 190, úradný záznam zo spisu 1T/61/2011 na čl. 191 spisu aj so zápisnicou o pojednávaní čl. 192 - 194 súdneho spisu, sťažnosť navrhovateľky na sudkyňu čl. 198, vyjadrenie sudkyne k sťažnosti čl. 205, doplnenie podania na zákonnú sudkyňu zo strany navrhovateľky čl. 207, 208, predloženie plnej moci JUDr. Rudolfom Blendovským čl. 210, rozhodnutie centra právnej pomoci čl. 211, kde centrum právnej pomoci určilo advokáta JUDr. Rudolfa Blendovského, advokáta, AK Čadca na zastupovanie navrhovateľky, a to podľa § 10 zák. č. 327/2005 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2011, plná moc čl. 213, zápisnica o pojednávaní zo dňa 28.2.2012 čl. 219, kde boli poučení prítomní podľa § 100 ods. 1 OSP, § 118 ods. 2 OSP a o predmete konania podľa § 152 ods. 2, 153 ods. 2 OSP, čl. 222 N 22/2010, Nz 4883/2010 a pripojený spis obsahujúci túto kúpnu zmluvu zavkladovanú pod V 348/2010, uznesenie o prerušení konania zo dňa 28.2.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.4.2012, vstup ombudsmana do konania z iniciatívy odporkyne čl. 230, 231, záznam o nahliadaní do súdneho spisu, uznesenie Krajského súdu v Žiline čl. 236, kde bolo zmenené rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že bolo vyhovené návrhu na vydanie predbežného opatrenia, teda do právoplatného ukončenia konania v tejto veci bolo predbežné opatrenie nariadené, v ostatných veciach bolo uznesenie okresného súdu nedotknuté, námietkové konanie predkladané Krajskému súdu v Žiline od čl. 246 až po čl. 324, čl. 325, kde sudkyňa vytýčila dňa 30.10.2012 termín pojednávania na deň 22.11.2012 z toho dôvodu, že na námietku nebola vylúčená z konania nadriadeným súdom, podanie odporkyne čl. 329, podanie právneho zástupcu navrhovateľky čl. 330, pripojené rozhodnutie Krajského súdu v Žiline čl. 332, podanie ochrankyne ombudsmana čl. 334, vzhľadom na výzvu právneho zástupcu sudkyňa predložila spis predsedníčke na čl. 335, jej odpoveď na čl. 334, 10.12.2012 sudkyňa opätovne vytýčila termín pojednávania na deň 24.1.2013. Poukazuje na sťažnosť odporkyne na ministerstvo spravodlivosti, predsedníčke súdu, vybavenie sťažnosti čl. 347, vyjadrenie odporkyne čl. 349, oboznamuje listinný dôkaz predložený právnym zástupcom navrhovateľky o cene bytov zo dňa 23.1.2013 a rozhodnutie českého súdu 22Cdo/2506/1999 zo dňa 21.8.2000 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 22Cdo/2147/99 z 2.4.2001, výsluchom svedkyne P. A. Č., Notársky úrad Č. a jej pracovníčky T. U..

Súd nevykonal výsluch svedka O., ktorého navrhol vypočuť opakovane právny zástupca odporkyne. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 22.9.2011 (čl. 122 rub spisu) je zrejmé, že súd podrobne oboznámil spis 1T/61/2011, vrátane úradného záznamu zo súdneho spisu, fotokópie zápisnice o výsluchu navrhovateľky, odporkyne, pána O. (čl. 191 - 194 spisu 4C/146/2010). Opakovane oboznámil len podstatné časti (pojednávanie dňa 24.1.2013 čl. 358). V trestnom konaní bol svedok vypočutý po poučení v prítomnosti navrhovateľky, odporkyne a ich právnych zástupcov, ktorí sú totožní s právnymi

zástupcami v konaní 4C/146/2010, mali možnosť sa vyjadriť k výpovedi svedka, a to v trestnom konaní a po zákonomnom oboznámení podľa § 129 ods. 1 OSP aj v konaní 4C/146/2010. Pokiaľ právny zástupca odporkyne žiadal opakovaný výsluch svedka, neuviedol, ktoré konkrétne tvrdenia, rozhodujúce pre tento spor, chce výsluchom svedka preukázať. Súd takýto dôkaz považoval za nadbytočný, nehospodárny, mimo predmet sporu, preto ho nepripustil. Predmetom sporu je neplatnosť právneho úkonu, informácie svedka sú len sprostredkované. Nebol prítomný pri uzatváraní právneho úkonu.

Súd preto vychádzal pri vyhodnotení dôkazu aj z výpovedí navrhovateľky, odporkyne a svedka O. v trestnom konaní (čl. 191 - 194 spisu 4C/146/2010).

Súd nevykonal výsluch svedkyne L. Š., Q. XXX, lebo ho považoval za nadbytočný, nehospodárny, spôsobujúci prieťahy v konaní. Právny zástupca navrhovateľky výsluch svedkyne navrhol až dňa 24.1.2013 (čl. 357 rub spisu), čo by znamenalo opätovné odročenie pojednávania. Výsluch žiadal na preukázanie tvrdenia, že navrhovateľka mala pripravené finančné prostriedky na zaplatenie dlhu, ktorý jej vyplýval z uzavretej zmluvy. Dôkazy súd nariaďuje na preukázanie skutočností tvoriacich predmet sporu. Preukazovanie nárokov vyplývajúcich zo zmluvy netvorí predmet sporu. Predmetom sporu je určenie neplatnosti právneho úkonu, čo pri aplikácii logického výkladu vylučuje skúmanie nárokov na plnenie z platného právneho úkonu. Ak navrhovateľka bola pripravená plniť na základe kúpnej zmluvy, v tom prípade ju považovala za platnú. Okrem toho platba sa preukazuje účtovným dokladom. Po celý čas konania od 13.9.2010 nepredložila navrhovateľka účtovný doklad o platbe ako priamy dôkaz. Výsluch svedkyne by bol len jedným z mnohých nepriamych dôkazov, medzi ktoré patria aj výpovede navrhovateľky.

Čl. 61, 64 spisu, kde podmieňovala platbu dlhu tým, že odporkyňa si prevezme namiesto dlhu pozemok, ktorý navrhovateľka mala zdediť a ktorý odporkyňa nechcela. Takáto dohoda nebola obsahom kúpnej zmluvy. Podmieňovala zaplatenie aj tým, že najskôr zavkladuje odporkyňa vlastnícke právo na navrhovateľku, až potom navrhovateľka zaplatí kúpnu cenu.

Čl. 122 spisu, kde navrhovateľka uviedla, že odporkyňa dlh nezaplatila ani poštovou poukážkou, ani na účet, lebo odporkyňa to nechcela.

Čl. 193, kde opäť uvádza, že je ochotná dlh zaplatiť, má pripravené peniaze, alebo dá odporkyni pozemok.

Okrem uvedeného súd uvádza, že na to, aby dlh navrhovateľka odporkyni zaplatila poštovou poukážkou alebo na účet, nepotrebovala súhlas odporkyne, pretože by išlo o plnenie zmluvnej povinnosti, ktorá jej vyplývala z kúpnej zmluvy.

Z vykonaných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné skutkové závery.

Z notárskej zápisnice N 22/2010 (Nz 4883/2010 - čl. 222) a z pripojeného spisu Správy katastra Č. V 348/2010 mal súd preukázané, že medzi navrhovateľkou ako predávajúcou a odporkyňou ako kupujúcou bola uzavretá kúpna zmluva na sporný byt č. XX, X. poschodie, bytový dom č. XXXX, Č., O. R. a k spoluvlastníckemu podielu 1/24 na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a pozemku CKN XXX - zastavaná plocha, nádvoria o výmere 310 m², zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. Č.. Zmluva bola uzavretá dňa 15.2.2010, vklad bol povolený pod V 348/2010 dňa 31.3.2010. Súd zistil, že kúpnu zmluvu uzatvárala notárka P. A. Č., Notársky úrad Č.. Z obsahu kúpnej zmluvy je zrejmé, že navrhovateľka predala 2-izbový byt, vrátane príslušenstva a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach za dohodnutú kúpnu cenu 5666 € (170 693,92 Sk) s podmienkou, že odporkyňa poskytne navrhovateľke bezplatné bývanie v byte po dobu 6 mesiacov od účinnosti zmluvy. Z kúpnej ceny 5666 € sa zaviazala v zmluve odporkyňa zaplatiť všetky nedoplatky spojené s užívaním bytu ku dňu uzavretia zmluvy a pohľadávku úverovej spoločnosti TOMA, ktorá bola zabezpečená záložným právom pod V 2361/2006. Táto suma predstavovala 2333 € (70 283,96 €). Zvyšok kúpnej ceny 3333 € (100 409,96 Sk) sa zaviazala odporkyňa zaplatiť navrhovateľke do 6 mesiacov od povolenia vkladu.

Z uvedeného je preukázané, že motívom uzavretia kúpnej zmluvy bol dlh na strane navrhovateľky vo výške 2333 €, v príčinnej súvislosti s tým zriadené záložné právo na sporný byt. V konaní mal súd preukázané, že keby navrhovateľka nezaplatila dlh úverovej spoločnosti TOMA, táto spoločnosť by bola

byt predala ako záloh. Tým mal súd zároveň objektívne preukázané, že iniciátorom uzavretia kúpnej zmluvy bola navrhovateľka, nie odporkyňa. Odporkyňa mala svoju bytovú situáciu vyriešenú, naviac býva v úplne inej lokalite - C., pričom byt je v Č.. Súd mal však zároveň preukázané, že odporkyňa chcela svoje celoživotné úspory, ktorými zaplatila dlh navrhovateľky, zabezpečiť. Keďže navrhovateľka dlhodobo nepracovala, bola bez príjmu (v tom čase od roku 2008 nepracovala), iný majetok nevlastní, pri aplikácii logického výkladu je preukázané, že motívom kúpy bytu zo strany odporkyne bolo zabezpečiť reálne, nielen formálne, svoju investíciu v prospech navrhovateľky. Dôkazom je aj list odporkyne čl. 3, kde odporkyňa uviedla: „Keby si mala peniaze, mi vrátiš a byt je tvoj.“ Popri písomnej kúpnej zmluve bol teda ústne dohodnutý spätný prevod bytu v prípade, že navrhovateľka vráti odporkyni dlh. Navrhovateľka dlh nevrátila, ale dožaduje sa vlastníckeho práva k bytu, vymenila zámok. Vklad bol povolený dňa 31.3.2010, 6 mesiacov mala navrhovateľka právo bezplatne v byte bývať (bez platenia nájomného aj služieb spojených s užívaním bytu), teda do 30.9.2010. Po tomto čase mala právo odporkyňa žiadať od navrhovateľky nájomné, platby spojené s užívaním bytu. Je preto logické, že odporkyňa vyzývala navrhovateľku k tomu, aby byt uvoľnila (čl. 3a), že je potrebné byt predať alebo prenajať (čl. 38), pretože odporkyňa za byt platí, byt neužíva, z invalidného dôchodku platby nie je schopná ďalej platiť. Znovu vyzývala navrhovateľku, aby jej vrátila peniaze, že jej spätne prevedie byt (čl. 39). Z uvedeného mal súd preukázané, že dlh navrhovateľky voči odporkyni pozostával zo sumy 2333 €, ale vzhľadom k tomu, že od 1.10.2010 ku dňu rozhodnutia 14.2.2013 (29 mesiacov = 2 roky 5 mesiacov) býva navrhovateľka v byte vlastnícky patriacom odporkyni, dlh vzrástol o nájomné, platby spojené s užívaním bytu a iné platby. Bezplatné bývanie bolo dohodnuté do 1.10.2010 po dobu 6 mesiacov. Navrhovateľka odporkyni namiesto platby vnucovala prevod pozemku, ktorý mala zdediť (čl. 61), s čím však odporkyňa nesúhlasila, pretože takáto dohoda medzi účastníkmi konania nebola uzavretá (čl. 63, 64). Neustále vyzývala navrhovateľku, aby sa zamestнала, zarobila na dlh a peniaze odporkyni vrátila (čl. 64). K prevodu bytu došlo dňa 15.2.2010 (čl. 101). Navrhovateľka uviedla, že od roku 2008 nepracuje. Ku dňu 7.6.2012 to bola doba štyroch rokov, po ktorú navrhovateľka nepracovala. Absolvovala strednú strojnícku školu, z ktorej mohla mať uplatnenie (napríklad ponuka pána Hrabina v INE, ktorú odmietla). Z jej korešpondencie je zrejmé, že: „Nerobím nič, som novinár.“ (čl. 105). Tým mal súd preukázané, že doba štyroch rokov je dostatočne dlhá doba, aby sa zamestнала vo svojom odbore, ktorý vyštudovala a kde sa dá nájsť zamestnanie (A. F. Ž., D. A. Z. F. a pod.). Nejde teda u navrhovateľky o nepredvídateľnú, náhlu, objektívne nepriaznivú situáciu, do ktorej sa dostala v dôsledku krízy. Ide o dlhodobý spôsob života navrhovateľky, v ktorom navrhovateľka pokračuje a v rámci ktorého odmieta iný zdroj príjmov, ktorý by bol v rozpore s jej predstavou, že chce vykonávať prácu novinára. Ide teda u navrhovateľky o subjektívne dôvody, pre ktoré je a bola vo finančnej tiesni. Na pojednávaní dňa 22.9.2011 uviedla, že chcela s odporkyňou uzavrieť zmluvu o pôžičke, ale odporkyňa nesúhlasila. Túto skutočnosť, považovala za psychický nátlak. Peniaze nemusela odporkyňa navrhovateľke požičať, chcela jej ich požičať, lebo jej chcela pomôcť (čl. 121, 122). Tvrdila, že iniciátorom predaja bytu bola odporkyňa. Byt ako protihodnota za pôžičku je neprimeraná. Sama však uviedla, že neexistoval nikto z príbuzných, kto by jej bol ochotný požičať (je sirota, bez rodičov, bratia nejavia záujem). Úverové spoločnosti jej odmietli požičať, pretože byt bol založený v prospech úverovej spoločnosti TOMA. Odporkyňa bola jediná, ktorá jej bola ochotná poskytnúť peniaze. Odporkyňa jej nevyplatila rozdiel kúpnej ceny. Z čl. 125 spisu mal súd zistené, že navrhovateľke bol zrušený trvalý pobyt v spornom byte dňa 16.11.2010. Vo svojej korešpondencii (čl. 135) navrhovateľka uviedla: „ Súhlasím so zmluvou, myslím, že je to dôstojné riešenie a nie nedôvera.“ Čl. 136: „ ... dúfam, že predaj pôjde dobre, aby sa Vám vrátili peniažky ...“ Čl. 137: „ ... peniažky z predaja a úroky si vezmete, ja dary nechcem ...“, „ ... byt predajte ....“ Čl. 137: „Byt by bolo lepšie prenajať, ale posielam aj nejaké inzeráty na predaj, aby ste vedeli cenu 33 200 € a kde sa dá niečo kúpiť.“ Čl. 139: „Rada prídem, ale za čo? Radšej pomôžem s maľovkou.“ Pod tým: „Nebolo by jednoduchšie dať byt do poriadku, veci do pivnice a prenajať ho? By som bola u Vás a byt by nám doniesol peniažky.“

Na pojednávaní dňa 22.9.2011 (čl. 121) však navrhovateľka tvrdila: „Fyzicky ma nikto nenútil, ale pod psychickým nátlakom mám to, že odporkyňa mi povedala, že mi tie peniaze požičia len vtedy, ak to podpíšem a že ma nikto z bytu nebude v takom prípade vyhadzovať. Toto povedala v prítomnosti notárky. Notárka povedala - aby ste mi za pol roka neprišli plačúci. Notárka sa obávala toho, že ma odporkyňa z bytu vyhodí.“ Čl. 123 rub: „Áno, sľúbila mi, že keď jej vrátim peniaze, vráti mi byt.“

Pokiaľ ide o kúpnu cenu, uviedla: „Nikdy mi nijaké peniaze nedala, ani nechcela dať.“

Skutkový stav považoval súd za uzavretý v nadväznosti na poučenie podľa § 120 ods. 4 OSP a § 205a OSP. Z uvedeného skutkového stavu súd vyvodil nasledovné právne závery:

Podľa § 152 ods. 2 a § 153 ods. 2 OSP súd sa cítil byť viazaný predmetom sporu. Predmetom sporu bol návrh na určenie, že kúpna zmluva je neplatná, lebo bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok (nízka kúpna cena nezodpovedajúca hodnote bytu), že odporkyňa využila zlú finančnú situáciu navrhovateľky a nedostatok skúseností, preto je kúpna zmluva neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Svoje tvrdenia na pojednávaní 24.1.2013 prostredníctvom právneho zástupcu doplnila aj o to tvrdenie, že kúpna zmluva je len fingovaný právny úkon, pretože v skutočnosti bola uzavretá zmluva o pôžičke a nie kúpna zmluva a ďalej o tvrdenie, že navrhovateľka konala v podstatnom omyle.

Dňa 18.11.2011 odstúpila navrhovateľka od kúpnej zmluvy (čl. 162) podľa § 49 Občianskeho zákonníka pre tieseň a nápadne nevýhodné podmienky.

Uznesením číslo konania 4C/146/2010-174 zo dňa 23.1.2012 súd nepripustil zmenu rozsudového návrhu zo dňa 1.12.2011 (čl. 161), aby súd určil, že navrhovateľka je vlastníčkou bytu, pretože platne odstúpila od kúpnej zmluvy. Súd mal zato, že o pôvodnom návrhu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy konal súd od 13.9.2010 do 1.12.2011 a podľa § 95 ods. 1, 2 OSP na základe skutkového stavu a dôkazov, ktorý smeroval k určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy nie je možné rozhodnúť o zmenenom návrhu na určenie, že navrhovateľka je vlastníčkou bytu v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Bol zmenený len rozsudový návrh, skutkové tvrdenia ostali pôvodné, viažuce sa k určeniu neplatnosti právneho úkonu. Taktiež dôkazy a tvrdenia boli produkované len k neplatnosti právneho úkonu za uvedené časové obdobie a nie k určeniu vlastníckeho práva k bytu a k odstúpeniu. V zmysle uvedeného nebolo možné bez ďalšieho dokazovania rozhodnúť o zmenenom návrhu. V tomto smere nebolo vykonávané dokazovanie. Podľa § 202 ods. 3 písm. f) OSP odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd zmenu návrhu nepripustil, nie je prípustné. (Čo do dôvodov, pre ktoré zmena návrhu nebola pripustená, súd poukazuje aj na ostatné časti odôvodnenia, v ktorých podrobne uviedol ďalšie dôvody, pre ktoré zmenu návrhu nepripustil.)

Súd na pojednávaní dňa 28.2.2012 (čl. 219) poučil účastníkov konania podľa § 100 ods. 1 OSP, § 118 ods. 2 OSP, § 152 ods. 2, 3 OSP, ktoré skutočnosti považuje za sporné, ktoré za nesporné a čo bude považovať za predmet sporu, uviedol predbežný právny názor, že zmluvné nároky, ktoré sa netýkajú neplatnosti právneho úkonu (nedoplatky kúpnej ceny, nedoplatky nájomného, dohoda o spätnom prevode bytu), nebudú tvoriť predmet sporu v nadväznosti na § 152 ods. 2 a § 153 ods. 2 OSP. Za predmet sporu súd považoval a rovnako aj za sporné a nesporné otázky v zmysle § 118 ods. 2 OSP otázky určitosti právneho úkonu ako dôvodu neplatnosti podľa § 37 Občianskeho zákonníka, otázku fyzického alebo psychického nátlaku pri spísaní právneho úkonu. Pokiaľ ide o otázku tiesne, súd uviedol, že nie je dôvodom neplatnosti právneho úkonu v nadväznosti na § 48 Občianskeho zákonníka. V tomto smere otázka tiesne podľa poučenia súdu mala tvoriť predmet sporu len z toho pohľadu, že ak došlo k platnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy pre tieseň a nápadne nevýhodné podmienky, nie je možné ďalej konať o neplatnosti právneho úkonu, pretože odstúpiť možno len od platného právneho úkonu, a nie od neplatného právneho úkonu. Ďalej predmetom konania mali byť otázky týkajúce sa neplatnosti právneho úkonu z hľadiska rozporu s dobrými mravmi, rozporu so zákonom, a to aj v nadväznosti na tvrdený rozpor výšky ceny 5666 €, avšak v nadväznosti na § 589 a § 40a Občianskeho zákonníka, teda relatívnu neplatnosť právneho úkonu a dôvody tam uvedené s poukazom na časť „neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil“. Predmetom skúmania neplatnosti právneho úkonu podľa tohto poučenia mala byť aj neplatnosť právnych úkonov týkajúca sa spôsobilosti účastníkov konania na právne úkony. Predmetom neplatnosti teda mali byť všetky tvrdené dôvody neplatnosti a navyše aj dôvody neplatnosti právneho úkonu, ktoré súd skúma z úradnej moci, bez ohľadu na tvrdenia navrhovateľky.

Napriek uvedenému poučeniu súdu počas celého konania od 13.9.2010 do 24.1.2013 nedoručili účastníci konania súdu na vedomie žalobu, v ktorej by sa navrhovateľka domáhala zaplata plnenia (doplatku kúpnej ceny), odporkyňa zaplata investícií, nájomného, platieb spojených s užívaním bytu, vypratania bytu. Tieto nároky netvoria predmet sporu o určenie neplatnosti právneho úkonu, sú nárokmi na plnenie z platného právneho úkonu, preto tvrdenia a dôkazy v tomto smere netvorili základný predmet dokazovania. Základný predmet konania tvorilo odstúpenie od zmluvy a určenie neplatnosti právneho úkonu.

V prvom rade bolo potrebné ustáliť, či odstúpenie od zmluvy zo dňa 18.11.2011 (čl. 162) podľa § 49 Občianskeho zákonníka pre tieseň a nápadne nevýhodné podmienky je platným právnym úkonom. Toto

ustálenie je v prejudiciálnej rovine, netvorí základný predmet sporu, ale ovplyvňuje základný predmet sporu.

Podľa § 49 Občianskeho zákonníka účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník konania odstúpiť, len, ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Keďže predmetom sporu je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, súd musel skúmať, či nedošlo v dôsledku platného odstúpenia k zrušeniu zmluvy od počiatku. Platnosť zmluvy možno skúmať len u existujúcej zmluvy. Je preto potrebné rozlišovať medzi odstúpením od zmluvy a neplatnosťou kúpnej zmluvy.

Kúpna zmluva bola uzavretá dňa 15.2.2010. K odstúpeniu došlo dňa 18.11.2011.

Ak by bolo odstúpenie platné, zmluva by sa od počiatku zrušila a účastníci zmluvy by si museli navzájom vrátiť plnenie zo zmluvy (§ 451 ods. 2, § 457 Občianskeho zákonníka). Teda neprichádzalo by do úvahy len vrátenie vlastníckeho práva navrhovateľke, tak, ako to žiadala v zmenenom návrhu, ktorý súd nepripustil. Musela by oproti vráteniu vlastníckeho práva k bytu vrátiť odporkyni všetko, čo na úkor odporkyne získala (nájomné, platby spojené s užívaním bytu, dlh). Zmenený návrh navrhovateľky túto synalagmu vzájomného plnenia nespĺňal, aj to bol ďalší dôvod, pre ktorý nebolo možné pripustiť zmenený návrh, o zmenenom návrhu konať a rozhodnúť. Synalagma je otázka hmotného práva, preto neexistencia synalagmy spôsobuje zamietnutie návrhu. V tomto smere neexistuje poučovacia povinnosť súdu podľa § 43 ods. 1, 2 OSP, pretože poučením o hmotnom práve by došlo k narušeniu ústavnej zásady rovnosti účastníkov konania.

Tvrdeným dôvodom odstúpenia od kúpnej zmluvy je zákonný dôvod podľa § 48 Občianskeho zákonníka - účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť.

V danom prípade tvrdenie o tiesni a nápadne nevýhodných podmienkach vychádzalo z toho, že navrhovateľka bola zadžžená, došlo by k predaju bytu, bola dlhodobo nezamestnaná a nápadne nevýhodné podmienky spočívali v neprimeranej výške kúpnej ceny bytu. Súd ustálil, že iniciátorom predaja bola navrhovateľka. Samotná navrhovateľka uviedla, že odporkyňa jej chcela pomôcť, teda nemala v úmysle zneužiť navrhovateľku. Navrhovateľka sa v tiesni ocitla nie z objektívnych, ale zo subjektívnych dôvodov, pre zlé hospodárenie a trvalý, nevhodný spôsob života. Z jej korešpondencie je zrejmé, že sa na úkon predaja dlhodobo pripravovala, bola iniciátorom, neurobila úkon v tiesni. (Dôkazom je výsluch navrhovateľky v trestnom konaní 1T/61/2011 čl. 193, výsluch notárky P. Č. a jej asistentky T. U..)

V danom prípade samotná tieseň pre odstúpenie je nepostačujúca. Je potrebné, aby tieseň bola za nápadne nevýhodných podmienok. V tomto prípade však za nápadne nevýhodné podmienky je považovaná neprimeraná cena bytu, čo je otázka relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 589 Občianskeho zákonníka. Súd na zistený skutkový stav aplikuje právne normy, nie opačne. Ak po skutkovej stránke tvrdeným dôvodom tiesne bola neprimeraná cena bytu, zlá finančná situácia, potom na takto zistený skutkový stav nebolo možné aplikovať § 49, 48, 451 ods. 2, 457 Občianskeho zákonníka, ale ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 589 Občianskeho zákonníka o relatívnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu tvrdenej nezákonnej výšky kúpnej ceny bytu. Z toho dôvodu súd ustálil, že nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, nedošlo k zrušeniu zmluvy od počiatku. Po skutkovej a právnej stránke navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno na preukázanie tvrdení, že právny úkon realizovala v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok.

Predmetom je skúmanie neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy.

Dôvody absolútnej neplatnosti skúma súd z úradnej moci, teda skúma všetky dôvody, bez ohľadu na tvrdenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka kúpna zmluva je platná a určitá. Zmluvným stranám je zrejmé, čo bolo v obsahu zmluvy dohodnuté.

Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon je platný, pretože v konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľka, ktorá podala návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu, bola nespôsobilá na právne úkony v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Na pojednávaní dňa 22.9.2011 navrhovateľka uviedla, že nebola psychicky liečená (čl. 122). U odporkyne nebolo potrebné túto podmienku skúmať, pretože odporkyňa tvrdí, že právny úkon je platný, netvrdí neplatnosť právneho úkonu.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Navrhovateľka tvrdila, že úkon sa prieči dobrým mravom. Súd dospel k záveru, že konanie odporkyne sa neprieči dobrým mravom, dobrým mravom sa prieči konanie navrhovateľky. Z iniciatívy navrhovateľky došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy. Keby kúpna zmluva nebola uzavretá, navrhovateľka by už byť nevlastnila, pretože bol predmetom záložného práva, a keďže dlh nezaplatila, v súlade s právom by bol záloh - byť predaný. Odporkyňa dlh vyplatila namiesto navrhovateľky. Navrhovateľka svoje zmluvné povinnosti nesplnila - nevrátila odporkyňi finančné prostriedky, ktoré namiesto navrhovateľky vynaložila, ale dožaduje sa vrátenia bytu. Podľa názoru súdu navrhovateľka konala v rozpore s dobrými mravmi, využila odporkyňu k zaplateniu svojich dlhov, pretože jej hrozil predaj bytu a bez toho, že by ich vrátila (dlh, finančné prostriedky), dožaduje sa vrátenia svojho bytu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že odporkyňa chcela pristúpiť podľa dohody k spätnému vráteniu bytu, ale navrhovateľka chce vrátiť byt bez toho, aby sama splnila dohodnutú podmienku - zaplatila dlh a všetky investície odporkyne. To súd považoval za nemorálne, neetické. Odporkyňa nemala právnu povinnosť poskytnúť navrhovateľke pôžičku a skutočnosť, že chcela svoje finančné prostriedky zabezpečiť, nemožno považovať za rozpor s dobrými mravmi. (Tento záver mal súd zistený zo záložnej zmluvy v prospech úverovej spoločnosti TOMA, z výsluchu samotnej navrhovateľky, ktorá v trestnom konaní 1T/61/2011-193 priznala, že nemala peniaze na splatenie úveru a v roku 2009 ju vyzvala úverová spoločnosť, aby zaplatila dlh, pretože predajú byt. Preto sa obrátila na odporkyňu.)

Súd skúmal aj neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či právny úkon nebol urobený neslobodne, pod nátlakom (fyzickým, psychickým). Vôľa navrhovateľky uzavrieť právny úkon bola daná, nejde o neexistentný právny úkon (dôkazom je korešpondencia, výpovede). Súd ustálil, že vôľa navrhovateľky pri uzavretí právneho úkonu bola vážna, bez omylu, slobodná. Fyzický nátlak v príčinnej súvislosti s právnym úkonom na navrhovateľku robený nebol, ani ho netvrdila. Psychické donútenie - bezprávná vyhrážka zistená nebola. Nebolo zistené, že by sa odporkyňa navrhovateľke protiprávne vyhrážala niečím, čo navrhovateľka nie je oprávnená urobiť. Sloboda vôle nie je dotknutá vtedy, ak niekto robí právny úkon na splnenie povinnosti, na ktorú sa sám zaviazal, alebo ktorú mu uložil zákon. Navrhovateľka sa sama zmluvou zaviazala vo vzťahu k úverovej spoločnosti TOMA, že ak nezaplatí úver, byt bude tvoriť záloh = predmet predaja za účelom splnenia dlhu. V tomto prípade ide o rovnakú situáciu, s tým rozdielom, že odporkyňa zaplatila uvedený dlh namiesto navrhovateľky oproti predaju bytu. Plnenie zo zmluvy je vzájomné, synalagmatické. Navrhovateľka sa domáha vrátenia bytu bez toho, že by odporkyňi vrátila dlh (splatený úver, nájomné, platby spojené s užívaním bytu, investície). V zmysle § 123 Občianskeho zákonníka je právom vlastníka byt užívať, disponovať s ním, brať úžitky (napr. nájomné). V skutočnosti navrhovateľka odporkyňu ako vlastníčku zbavila jej práva - vymenila zámok, byt užíva proti vôli vlastníka, znemožňuje vlastníčke brať úžitky z bytu. V skutočnosti navrhovateľka uviedla do omylu odporkyňu, a nie opačne. V konaní nebolo ničím preukázané, že by do omylu uviedla odporkyňa navrhovateľku.

Súd mal preukázané, že právny úkon uzavrela navrhovateľka slobodne, dobrovoľne, bez psychického a fyzického nátlaku. Tento záver mal súd preukázaný výsluchom svedkýň - notárky a jej pracovníčky. Dosvedčili, že iniciátorom uzavretia kúpnej zmluvy bola navrhovateľka, nie odporkyňa. Dosvedčili, že na navrhovateľku pri uzatváraní právneho úkonu nebol vyvíjaný žiaden psychický alebo fyzický nátlak. Túto skutočnosť mal súd preukázanú aj z listov navrhovateľky adresovaných odporkyňi. Na pojednávaní dňa 22.9.2011 uviedla, že chcela s odporkyňou uzavrieť zmluvu o pôžičke, ale odporkyňa nesúhlasila. Túto skutočnosť, považovala za psychický nátlak. Peniaze nemusela odporkyňa navrhovateľke požičať, chcela jej ich požičať, lebo jej chcela pomôcť (čl. 121, 122). Tvrdila, že iniciátorom predaja bytu bola

odporkyňa. Byt ako protihodnota za pôžičku je neprimeraná. Sama však uviedla, že neexistoval nikto z príbuzných, kto by jej bol ochotný požičať (je sirota, bez rodičov, bratia nejavia záujem). Úverové spoločnosti jej odmietli požičať, pretože byt bol založený v prospech úverovej spoločnosti TOMA. Odporkyňa bola jediná, ktorá jej bola ochotná poskytnúť peniaze. Odporkyňa jej nevyplatila rozdiel kúpnej ceny. Z čl. 125 spisu mal súd zistené, že navrhovateľke bol zrušený trvalý pobyt v spornom byte dňa 16.11.2010. Vo svojej korešpondencii (čl. 135) navrhovateľka uviedla: „Súhlasím so zmluvou, myslím, že je to dôstojné riešenie a nie nedôvera.“ Čl. 136: „... dúfam, že predaj pôjde dobre, aby sa Vám vrátili peniažky ...“ Čl. 137: „... peniažky z predaja a úroky si vezmete, ja dary nechcem ...“, „... byt predajte ....“ Čl. 137: „Byt by bolo lepšie prenajať, ale posielam aj nejaké inzeráty na predaj, aby ste vedeli cenu 33 200 € a kde sa dá niečo kúpiť.“ Čl. 139: „Rada prídem, ale za čo? Radšej pomôžem s maľovkou.“ Pod tým: „Nebolo by jednoduchšie dať byt do poriadku, veci do pivnice a prenajať ho? By som bola u Vás a byt by nám doniesol peniažky.“ Na pojednávaní dňa 22.9.2011 (čl. 121) však navrhovateľka tvrdila: „Fyzicky ma nikto nenútil, ale pod psychickým nátlakom mám to, že odporkyňa mi povedala, že mi tie peniaze požičia len vtedy, ak to podpíšem a že ma nikto z bytu nebude v takom prípade vyhadzovať. Toto povedala v prítomnosti notárky. Notárka povedala - aby ste mi za pol roka neprišli plačúci. Notárka sa obávala toho, že ma odporkyňa z bytu vyhodí.“ Čl. 123 rub: „Áno, sľúbila mi, že keď jej vrátim peniaze, vráti mi byt.“ V trestnom konaní 1T/61/2011 čl. 193 spisu uviedla, že byt by išiel do dražby pre nesplatený úver navrhovateľky, preto sa navrhovateľka obrátila o pomoc na odporkyňu. Nechcela jej poskytnúť pôžičku, chcela jej byt predat' s tým, že jej ho vráti, ak jej vráti dlh.

Súd nezaujal stanovisko, že odporkyňa mala právnu povinnosť uzavrieť s navrhovateľkou zmluvu o pôžičke, zvlášť, keď mala vedomosť o dlhoch navrhovateľky, dlhodobej nezamestnanosti. Odmietnutie uzavretia zmluvy o pôžičke za tejto situácie súd nepovažoval za psychický nátlak na navrhovateľku. Skutočnosť, že odporkyňa sa správala preventívne, chránila svoj majetok a vložené investície, súd nevyhodnotil ako psychický nátlak. Z výsluchu notárky, jej pracovníčky je zrejmé, že si bola navrhovateľka plne vedomá, aký právny úkon uzatvárala, za akých podmienok, s akými možnými dôsledkami pre navrhovateľku a tento úkon napriek tomu uzavrela. Uzavrela ho teda slobodne, dobrovoľne, bez nátlaku. Neplatnosť právneho úkonu súd skúma vždy k momentu uzavretia právneho úkonu. Skutočnosť, že si navrhovateľka až dodatočne rozmyslela svoju nerozvážnosť, keď takýto úkon uzavrela, nemôže mať dopad na platnosť právneho úkonu. Týmito závermi mal súd zároveň vyvrátené aj tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľky o tom, že právny úkon je fingovaný, resp. zastretý, pretože v skutočnosti došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a nie k uzavretiu kúpnej zmluvy (§ 41a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Z objektívneho listinného dôkazu kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá kúpna zmluva, nie zmluva o pôžičke. Vyplýva to aj z výpovedí svedkýň - notárky a jej pracovníčky, ktoré potvrdili, že od počiatku vôľa navrhovateľky, ktorá bola iniciátorom uzavretia právneho úkonu, smerovala k uzavretiu kúpnej zmluvy, nesmerovala k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Okrem toho odporkyňa od počiatku považovala úkon za nezastretý úkon kúpnej zmluvy, ako vyplynulo z výsledkov dokazovania. Želanie navrhovateľky, ktorá by bola chcela s odporkyňou radšej uzavrieť zmluvu o pôžičke, ako kúpnu zmluvu, nemožno z právneho hľadiska vyhodnotiť ako prejav vôle navrhovateľky v momente uzatvárania právneho úkonu. Z výsledkov dokazovania jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka si v čase uzatvárania právneho úkonu bola vedomá, že odporkyňa s ňou nemieni uzavrieť zmluvu o pôžičke. Obidve zmluvné strany v čase uzavretia úkonu prejavovali vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu. Nejde teda o neplatnosť kúpnej zmluvy podľa § 41a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Uvedenými dôkazmi a závermi mal súd zároveň vyvrátené aj tvrdenie navrhovateľky, že právny úkon je neplatný podľa § 49a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 40a Občianskeho zákonníka z dôvodu podstatného omylu, skrytého omylu. Tvrdenia boli v tej rovine, že navrhovateľka mala za to, že uzatvára zmluvu o pôžičke a nie kúpnu zmluvu. Do omylu bola uvedená tým, že pri zaplatení jej mal byť byt vrátený, pričom odporkyňa nechce peniaze, ale byt, ďalej tým, že odporkyňa jej nedoplatila kúpnu cenu bytu, čím ju oklamala čo do svojej solventnosti (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 21.8.2000 sp. zn. 22Cdo/2506/1999).

Právny úkon bol uzavretý dňa 15.2.2010, vklad povolený dňa 15.2.2010. Relatívnej neplatnosti úkonu podľa § 49a a § 40a Občianskeho zákonníka z dôvodu podstatného omylu sa navrhovateľka dovolala dňa 24.1.2013.

Za situácie, kedy existuje vo vzťahu k tvrdenej neprimeranosti kúpnej ceny a následnej neplatnosti právneho úkonu špeciálne zákonné ustanovenie podľa § 40a, § 589 Občianskeho zákonníka, súd na túto časť tvrdenia aplikoval uvedené ustanovenie a nie ustanovenie podľa § 49a Občianskeho zákonníka.

Ďalšie tvrdenia o omyle preukázané neboli (z dôvodov už uvedených), záväzok je synalagmatický, navrhovateľka sa domáha plnenia zo zmluvy a sama neplnila. Plnenie zo zmluvy netvorí predmet sporu, predmetom je neplatnosť právneho úkonu. Omyl podľa § 49a Občianskeho zákonníka sa musí týkať okolnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, bez ktorej by právny úkon nebol uskutočnený. Rozhodujúcou okolnosťou boli podstatné náležitosti zmluvy (tie boli navrhovateľke známe, podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy o predaji bytu je byt, kúpna cena). Rozhodujúcou okolnosťou v tomto prípade, ktorá bola zároveň aj motívom navrhovateľky k uzavretiu zmluvy, bola skutočnosť, aby odporkyňa vyplatila dlh úverovej spoločnosti TOMA, inak by bol byt predaný ako záloh. Táto rozhodujúca okolnosť zo strany odporkyne bola splnená, preto navrhovateľka nekonala v omyle. Nezaplatenie kúpnej ceny zo strany odporkyne a nezaplatenie nájomného, investícií, služieb spojených s užívaním bytu zo strany navrhovateľky, súd nevyhodnotil ako rozhodujúce v súvislosti s námietkou neplatnosti podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Mal zato, že ani zmluvné strany ich nevyhodnotili ako rozhodujúce, keď od zavkladovania úkonu dňa 15.2.2010 do rozhodnutia súdu dňa 14.2.2013 nepodali ani len žalobu na plnenie nárokov zo zmluvy.

Súd teda nepovažoval úkon za neplatný podľa § 49a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 40a Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o tieseň, neprímerané podmienky, tie nie sú dôvodom neplatnosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale dôvodom odstúpenia od zmluvy podľa § 48, 49 Občianskeho zákonníka. Otázka tiesne, neprímeraných podmienok, platnosti odstúpenia je podrobne rozobratá v predchádzajúcej časti odôvodnenia.

Na záver súd poukazuje na to, že úkon sa má hodnotiť podľa obsahu, nie podľa formálneho označenia záhlavia. Navrhovateľka tvrdila, že kúpna zmluva bola uzavretá dočasne. Z obsahu zmluvy to nevyplýva. Kúpnu zmluvu na prevod nehnuteľnosti nemožno uzavrieť dočasne. Takáto dohoda ani nevyplýva z obsahových náležitostí kúpnej zmluvy, ktorá obligatórne musí byť písomná. Mimo platnú kúpnu zmluvu bolo dohodnuté (čo odporkyňa nepopiera), že dôjde k spätnému prevodu vlastníctva, ak jej navrhovateľka vráti to, čo odporkyňa namiesto nej investovala (dlh, úver, nájomné, služby spojené s užívaním bytu, investície). Zmluva nemala kogentné ustanovenia zabezpečovacieho prevodu práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka (dočasnosť, zápis dočasnosti na Správe katastra v Č.), nemá ani ostatné podstatné náležitosti § 553a, b, c, d Občianskeho zákonníka. Aj v takom prípade by sa však navrhovateľka mohla domáhať spätného prevodu vlastníckeho práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka len vtedy, ak by zaplatila dlh, pre ktorý bolo zabezpečenie realizované, nie, ako je tomu v tomto prípade, že navrhovateľka sa domáha svojho práva (vrátenia vlastníckeho práva k bytu), ale právo odporkyne na vrátenie investícií, dlhu, nájomného, služieb spojených s užívaním bytu nepovažuje za rovnocenné, synalagmatické právo. Odporkyňa podľa názoru súdu je staršia osoba, ktorá navrhovateľke pomohla a nie je povinná jej darovať svoje celoživotné úspory len preto, že je vzdialená príbuzná. Zo spôsobu života je zrejmé, že navrhovateľka dlhodobo nepracuje, nemá iné zdroje na vrátenie dlhu, len byt a skutočnosť, že odporkyňa sa správala preventívne a svoje finančné prostriedky - návratnosť si právne zabezpečila, nemožno hodnotiť ako protiprávne správanie.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka úkon bol urobený v písomnej forme, tak, ako to vyžaduje zákon, preto je platný (§ 46 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 40a Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa § 589 Občianskeho zákonníka, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovoliť ten, kto ju sám spôsobil. Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá. Tvrdenia navrhovateľky boli v tej rovine, že kúpna cena je neprímeraná, nepreukázala však, s ktorým konkrétnym ustanovením zákona je kúpna cena v rozpore. V tomto smere súd poukazuje na výsluch notárky, ktorá uviedla, že je bežné, že vo výške kúpnej ceny sa zohľadňujú aj príbuzenské vzťahy, dlhy, bezplatné bývanie, tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Preto tento predaj bytu s osobitnými podmienkami nemožno bez ďalšieho porovnávať s čistým predajom bytu medzi cudzími subjektmi bez ďalších podmienok za tržnú cenu bytu. Z tohto hľadiska preto rovnako ako notárka súd mal zato, že za osobitných podmienok, za ktorých kúpna zmluva bola uzatváraná, sa ani súdu nejaví byť kúpna cena

neprimeraná, keďže išlo o predaj medzi príbuznými, keďže odporkyňa popri doplatku kúpnej ceny mala zaplatiť za navrhovateľku dlh, keďže navrhovateľka mala právo v kúpenom byte bezplatne bývať po dobu pol roka, pričom treba podotknúť, že odporkyňa ako vlastníčka mala právo na tržné nájomné, nielen nájomné a ostatné platby platené bytovému družstvu.

Súd mal zato, že navrhovateľka sa relatívnej neplatnosti z dôvodu neprimeranej ceny dovolať nemôže, pretože ju sama spôsobilá. Bola iniciátorom právneho úkonu, predmetom boli jej dlhy, ktoré chcela prostredníctvom odporkyne - kupujúcej zaplatiť a ktorých nezaplatenie by znamenalo tiež predaj bytu úverovou spoločnosťou TOMA. Odporkyňa jej kúpou bytu dala možnosť vrátiť odporkyni dlh oproti vráteniu bytu. Navrhovateľka dlhodobým spôsobom života, je dlhodobo nezamestnaná, chce získať byt bez splnenia svojich zmluvných podmienok na úkor odporkyne, ktorá za ňu dlh preukázateľne zaplatila a platí.

Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že odstúpiť možno len od platnej zmluvy. Keď navrhovateľka odstúpila od zmluvy (právne zastúpená), mala zato, že kúpna zmluva je platná, a preto je v rozpore s vlastným prejavom vôle navrhovateľky, keď sa domáha neplatnosti právneho úkonu, ktorý sama považovala za platný právny úkon. Za platný právny úkon ho považovala tým, že odstúpila od tohto právneho úkonu.

Uvedené závery súdu sa vzťahujú aj pre relatívnu neplatnosť právneho úkonu pre podstatný omyl podľa § 49a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 40a Občianskeho zákonníka. Aj z horeuvedeného dôvodu nemohol súd konštatovať, že právny úkon je relatívne neplatný pre podstatný omyl, keď navrhovateľka sama bola iniciátorom uzavretia sporného úkonu. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil (§ 40a Občianskeho zákonníka).

Čo do dôvodov absolútnej neplatnosti právnych úkonov súd skúmal aj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu podľa § 80 písm. c) OSP. Okrem dôvodov, ktoré už uviedol pri tom - ktorom dôvode neplatnosti, má za to, že návrh bolo potrebné zamietnuť, pretože navrhovateľka nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti. Taký záujem nemôže byť daný, keď samotná navrhovateľka bola iniciátorom uzavretia právneho úkonu, sama túto situáciu vyvolala a teraz sa domáha určenia neplatnosti právneho úkonu, keď odporkyňa za ňu zaplatila dlh, pri nezaplatení, ktorého by bol byt ako záloh predaný.

Len na okraj súd poukazuje, že skutočnosť, že navrhovateľka nežalovala o určenie vlastníckeho práva, ale o určenie neplatnosti právneho úkonu, súd nevyhodnotil ako nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení podľa § 80 písm. c) OSP s poukazom na možnosť, že rozsudok môže mať preventívny charakter na usporiadanie vzťahov medzi účastníkmi konania (R NS ČR 3Cdom 1338/96).

Úspešnou účastníčkou konania je odporkyňa, podľa § 142 ods. 1 OSP jej patrí plná náhrada trov konania. Trovy konania priznal súd odporkyni v súlade s platnými predpismi, v súlade s vyúčtovaním podľa § 151 ods. 1 OSP a vo výške účelne vynaložených a preukázaných trov konania. Trovy konania priznal v nasledovnej výške: prevzatie a príprava zastúpenia 55,49 € + 7,21 € režijný paušál + 19 % DPH = 74,61 € + účasť na pojednávaní dňa 14.10.2010 55,49 € + 7,21 € režijný paušál + 19 % DPH = 74,61 € + písomné podanie na súd dňa 8.11.2010 55,49 € + 7,21 € režijný paušál + 19 % DPH = 74,61 € + písomné podanie na súd dňa 28.7.2011 57 € + 7,41 € režijný paušál + 20 % DPH = 77,29 € + účasť na pojednávaní dňa 22.9.2011 57 € + 7,41 € režijný paušál + 20 % DPH = 77,29 € + písomné podanie na súd dňa 20.12.2011 57 € + režijný paušál 7,41 € + 20 % DPH = 77,29 € + účasť na pojednávaní dňa 28.2.2012 58,69 € + 7,63 € režijný paušál + 20 % DPH = 79,58 € + účasť na pojednávaní 24.1.2013 60,07 € + 7,81 € režijný paušál + 20 % DPH = 81,46 €. Celkom tak trovy konania predstavujú sumu 616,74 €.

Výrokom III súd rozhodol, že odporkyni T. A., nar. X.X.XXXX, C. XXX priznáva oslobodenie od súdneho poplatku za návrh, odvolanie v celom rozsahu. Pokiaľ ide o navrhovateľku, tá je oslobodená od povinnosti platiť všetky súdne poplatky (za návrh vo veci samej, za dva návrhy vo veci predbežného opatrenia, za dve odvolania vo veci predbežného opatrenia, za prípadné odvolanie vo veci samej) priamo zo zákona podľa § 4 ods. 3 Poplatkového zákona, podľa ktorého od poplatku je oslobodený aj účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu, ktorým pod čiarou je uvedený aj zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Navrhovateľke takéto oslobodenie bolo poskytnuté zo strany Centra právnej pomoci, ktoré jej okrem oslobodenia aj

pridelilo bezplatného právneho zástupcu JUDr. Rudolfa Blendovského, a to v nadväznosti na uvedený osobitný zákon č. 327/2005 Z.z.

V tomto smere súd poukazuje na tú skutočnosť, že bola zaviazaná navrhovateľka zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 99,50 € a za návrh na vydanie predbežného opatrenia vo výške 33 €, na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti zamietnutému návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Tieto uznesenia boli zrušené Krajským súdom v Žiline na čl. 88 spisu a pokiaľ ide o uznesenie Okresného súdu v Čadci, ktorým navrhovateľke nebolo priznané oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok na čl. 77 spisu, aj toto uznesenie bolo na čl. 94 spisu zrušené Krajským súdom v Žiline. Následne bola navrhovateľka oslobodená tak, ako už bolo uvedené, zo strany Centra právnej pomoci a bola jej poskytnutá bezplatná právna pomoc.

Z toho dôvodu súd nevyruboval od navrhovateľky súdny poplatok za druhý návrh na vydanie predbežného opatrenia a odvolanie voči zamietnutiu návrhu.

Z uvedeného je zrejmé, že v prípade, ak by tento spor prehrala odporkyňa, v nadväznosti na § 2 ods. 2 Poplatkového zákona by v takom prípade podľa výsledku sporu musela platiť aj všetky uvedené súdne poplatky. Pri prvostupňovom rozhodnutí súd o tom nerozhodoval, pretože odporkyňa je v tomto štádiu konania úspešnou účastníčkou konania. Otázkou sa však musel zaoberať v nadväznosti na návrh odporkyne na čl. 147 spisu, v ktorom žiadala o oslobodenie od súdneho poplatku za návrh. Podľa § 138 ods. 1, 2, 3, 4, 5 OSP súd odporkyňu priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, a to za návrhy, ak bude výsledok konania v neprospech odporkyne, ako aj za prípadné odvolanie vo veci. Vychádzal zo skutkových tvrdení uvedených v návrhu na oslobodenie na čl. 147 spisu a z dôkazov pripojených v spise, ako aj z výsledkov dokazovania z úradnej činnosti súdu. Vychádzal zo záveru, že odporkyňa je dôchodkyňa, a to invalidná dôchodkyňa, je vdova, má zdravotné problémy, má svoje náklady na bývanie. Všetky finančné prostriedky, úspory poskytla navrhovateľke na zaplatenie dlhu, ktorým bol zaťažený sporný byt v rámci záložného práva. Aj keď je vlastníčkou sporného bytu, jej práva vyplývajúce z § 123 Občianskeho zákonníka nemôže realizovať. Predmet svojho vlastníctva nemôže užívať, pretože v byte býva navrhovateľka, ktorá vymenila zámok, a to napriek tomu, že má zrušený trvalý pobyt a nemôže brať plody z tohto bytu, prenajímať ho za tržnú, nájomnú cenu vzhľadom k už uvedenému, že byt je užívaný navrhovateľkou. Tento byt jej v tomto štádiu konania neprináša majetkový úžitok, ale len majetkové náklady, a to aj v súvislosti s dochádzkou na súdne pojednávanie, kedy vzdialenosť z bydliska v C., kde odporkyňa býva, na miesto súdu je 240 km. Podľa § 138 ods. 1 OSP súd teda dospel k záveru, že pomery odporkyne odôvodňujú priznanie oslobodenia a zo strany odporkyne nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.